

מרכז רפואי
מעיני הישועה
מקצוענים עם נשמה

מרכז רפואי מעיני הישועה

מחלקת ילודים

מנהל מחלקה : ד"ר י. לנדמן

אחות אחראית : אסתי לוין

מרכזת אגף ילודים פגים : שרון אייזר

יועצת הנקה : ארני בלר

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

חלוקה פנימית של המחלקה

- יחידת קבלות
- ילודים א' (קומה 5) - אגפים א', ב', ג' לטיפול בתינוקות
- מחלקת ביניים
- ילודים ב' (קומה 7)

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

סדר יום במחלקה

החתלה - 04:00

הנקה - הוצאת התינוקות לאמהות - 05:00

7:00-9:00 - ביקור רופאים + טיפול בתינוק

והכנה לקראת שחרור

הנקה - 9:00

התחלת שחרור תינוקות - 11:30

טיפול בילוד - 11:00

12:00 - שיחה עם רופא בתיאום מראש. הנקה - 12:00

טיפול בילוד - 14:00

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

סדר יום במחלקה

הנקה	- 15:00
טיפול בתינוק	- 17:00
הנקה	- 18:00
טיפול בתינוק	- 20:00
הנקה	- 21:00
רחצה + שקילה	- 23:00
הנקה לאם המבקשת הנקה בלילה	-01:00
שאר התינוקות מקבלים תחלפי חלב	

מרכז רפואי
מעונייני השועה
מקצוענים עם נשמה

על מנת לשמור על בטיחות תינוקר, אין להוציא את התינוק מהתינוקיה לפני זיהוי.

שעות ביקור במחלקת יולדות:

ללא ילדים 11:00-12:00

עם ילדים 16:00-17:00

ללא ילדים 20:00-21:00

אין להשאיר תינוקות בחדרים בזמן ביקור!

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

טיפול בתינוק בבית החולים

- הכניסה למח' תינוקות מותרת לאם ולאב הילוד על פי סרטי הזיהוי שניתנים בחדר לידה.
- בני משפחה ואורחים יוכלו לראות את התינוק דרך חלון התצוגה בשעות הביקור.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

טיפול ראשוני

- * זיהוי הילוד
- * חימום
- * מדידת חום
- * ויטמין K - למניעת דימומים
- * מתן החיסון הראשון נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B.
- * אומדן סיעודי ראשוני
- * משחת עיניים - למניעת זיהומים שמקורם בתעלת הלידה.
- * רחצה ראשונה + שקילה
- * בדיקת רופא

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

תופעות אופייניות לימים הראשונים

* פליטות מי שפיר ביום הראשון -

תינוקות רבים בולעים מי שפיר הנשארים בקיבתם לאחר הלידה

* עיטוש

* תסמונת החיתול הורוד

* הפרשות וגינאליות

מרכז הישועה
מקצוענים עם נשמה

< המשך - תופעות אופייניות לימים הראשונים

- * נפיחות בחזה, אשכים נפוחים
- * נפיחות / שטפי דם בעיניים
- * נקודות שומן על האף – milia
- * קילוף עור התינוק
- * פריחה עדינה על הגוף – E.T.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

בדיקות שגרתיות הנלקחות לפני השחרור

* P.K.U. ותת תריסיות

* בדיקת צהבת - בילירובין (במידת הצורך)

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

שחרור

מה להכין לשחרור?

בגדים : גופייה + מכנס + בגד עליון, שמיכה, כובע,
כסא בטיחות (סלקל), מוצץ.

**על מנת שנוכל להעניק לכל יולדת את השירות והיחס
המיטבי בהדרכה לשחרור, נבקשן להתאזר בסבלנות**

מרכז רפואי
מענייני הישועה
מקצוענים עם נשמה

התינוק בבית

מעקב וטיפול יומיומי

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

טיפת חלב (תחנה לבריאות המשפחה)

* מומלץ להגיע לשקילה לאחר שבוע

* חיסון צהבת שני ניתן בגיל חודש בטיפת חלב.
(יש לקבוע תור מיד לאחר השחרור)

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

אורטופד ילדים

בגיל 6 שבועות מופנים כל התינוקות לאורטופד ילדים

מתן ויטמין D3

2 טיפות ביום מהלידה עד גיל שנה

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

הטיפול בתינוק

אור השמש - להקפיד לא ישירות על התינוק.

אורור החדר

טמפרטורת החדר: 23 מעלות.

כאשר מפעילים מזגן, יש לשים לב שאורור המזגן לא יגיע ישירות לתינוק.

מרכז רפואי
מענייני השועה
מקצוענים עם נשמה

הטיפול בתינוק

החתלה-

אפשר ע"י מגבונים או רחיצה
חשוב: בנות – ניקוי מלמעלה כלפי מטה.
בנים – ניקוי מתחת לשק האשכים.

יציאות ושתן -

שתן- 6-8 חיתולים רטובים , אומדן לאכילה מספקת של התינוק.
צואה – לתינוק יונק תתכן יציאה פעם ב- 4-5 ימים.
תינוק הניזון מפורמולה -עד 48 שעות.

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

הטיפול בתינוק

טיפול בטבור-

כל החתלה צריך לנקות מסביב לטבור ע"י ספוגית + אלכוהול 70%.
לאחר נשירת הטבור להמשיך חיטוי למשך 2-3 ימים

מתי לפנות לרופא

- * טבור לא נשר עד גיל שבועיים
- * נפיחות
- * אודם
- * חום מקומי
- * הפרשה מוגלתית

מרכז רפואי
מענייני השועה
מקצוענים עם נשמה

הטיפול בתינוק

הלבשה -

* להתאים לבוש למזג האוויר

* כביסה - באבקה מיוחדת לתינוקות (רצוי לכבס את הבגדים קודם)

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

רחצה יומית

* **טמפ' המים - 36-37 מעלות.**

* **צורת האחיזה - זרועך תחת ראשו וגבו וידך אוחזת בזרועו.**

* **סבון לתינוקות - מועשרים בלחות, העור מתחדש ומסתדר.**

לא מומלץ להשתמש בקרם גוף ושמנים.

* **פצעונים על הפנים - תקין**

* **רחיצה בכפלים וייבוש יסודי בכל הקפלים (מאחורי האוזניים, צוואר, כפלי שומן, בית שחי, מפשעות).**

* **ניגוב הראש ראשון - אין לנקות אוזניים ונחיריים בקיסמי**

אוזניים, אפשר לנקות במגבת בלבד.

* **ציפורניים - לא גוזרים עד גיל 3 שבועות (אפשר לשים כפפות).**

תמיד במרחק נגיעה

אמצעים לתמיכה
בתינוק מיועדים
לנוחות בלבד

אל תשאירו את התינוק לבדו באמבטיה אפילו לרגע:

- בכל זמן הרחצה, חייבים להיות במרחק נגיעה ובקשר עין עם התינוק.
- הניחו בהישג יד את כל האביזרים להם תידרשו, עוד לפני תחילת האמבטיה, כך שלא תאלצו להשאיר את התינוק ללא השגחה.
- בדקו את חום המים שנייה לפני הכנסת התינוק אליהם, והקפידו על מגע ישיר של ידכם עם מים זורמים.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

כלכלה - הנקה

יועצת ההנקה IBCLC נותנת סדנאות ועוזרת באופן אישי (תאום בדלפק האחיות) לרשותכן, גם חדר הנקה, משאיבות לעת הצורך ודפי מידע. משרד הבריאות ממליץ על חלב אם כמזון המיטבי לתינוק בשל תרומתו להתפתחות וגדילה, מניעת מחלות ולקשר אם תינוק.

הנקה אמורה להיות חוויה נעימה ולא קשה

אם יש קשיים - יש עזרה!

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

יתרונות ההנקה - לאם

- בהנקה מופרש הורמון המסייע לכיווץ הרחם והקטנת הדימום לאחר הלידה, כמו כן מופרש הורמון המשרה תחושת רוגע על האם.
- ההנקה מגדילה את ההוצאה האנרגטית בשל ייצור החלב ובכך מסייעת לירידה במשקל לאחר הלידה.
- ההנקה מקטינה את הסיכון לחלות בסרטן השד, סרטן השחלות ואוסטאופורוזיס.
- הנקה מסייעת לאיזון רמות הסוכר בדם בקרב אימהות שפיתחו סכרת הריונית.

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

יתרונות ההנקה - לתינוק

- חלב אם מכיל רכיבים ייחודיים שאין בשום תחליף חלב. רכיבים אלו מיוחדים לכל תינוק לפי צרכיו וסביבתו. (רובם לא זוהו, ורק חלק קטן שולבו בתחליפי חלב).

לדוגמא:

- חומרים ייחודיים להתפתחות המוח של התינוק
- גורמי גדילה המסייעים להבשלת מעי התינוק.
- נוגדנים המחזקים את המערכת החיסונית של הילוד

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

יתרונות ההנקה לתינוק

- חלב אם משנה את הרכבו במשך אותו יום ואפילו במהלך אותה ארוחה: בתחילת הארוחה החלב פחות שומני ומרווה צימאון, ובמשך הארוחה ריכוז השומן עולה בהדרגתיות וגורם לשובע.
- תינוקות שיונקים קובעים את קצב היניקה, תדירות וכמות החלב שאותו ינקו. דבר המסייע למניעת הצטברות שומן עודף אצל התינוקות ומניעת עודף משקל בעתיד.
- חלב האם הינו סטרילי כך שלתינוק היונק יש פחות מחלות, זיהומים ושלשולים.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

תזונת האם בתקופת ההנקה

- מומלץ לאם המניקה להוסיף כ-500 קלוריות לתפריט אותו היא רגילה לאכול לפני ההריון.
- מומלץ לכלול מאכלים העשירים ב**סידן**, כגון: מוצרי חלב, סרדינים, טחינה, שקדים, מוצרי סויה וירקות עליים ירוקים.
- מומלץ לכלול בתפריט מזונות העשירים ב**ברזל** כגון בשר, סויה, קטניות וטחינה.
- יש להרבות בשתייה ולהמעיט בקפאין ואלכוהול.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

תזונת האם בתקופת ההנקה

- ישנם תינוקות שתזונת האם משפיעה עליהם אך לא נמצא קשר מדעי בין צריכת מאכלים מסוימים בתפריט האם, לגזים וכאבי בטן אצל התינוק.
- במידה והתינוק סובל מאי נוחות, יש לבדוק בצורה פרטנית מהם המאכלים הגורמים לו לאי נוחות.

מרכז רפואי
מענייני השועה
מקצוענים עם נשמה

תחליפי חלב אם

הכנת הפורמולה - חשוב להקפיד על כמות מים מדוייקת לפי ההוראות של הפורמולה + כפית מתאימה. יש להאכיל את התינוק בבקבוק מחוטא.

מתי להאכיל את התינוק?

בימים הראשונים האכלה לפחות 6 עד 8 פעמים ביום.
תינוק מתחת למשקל 2,500 גרם, יש להאכיל כל 3 שעות ולהקפיד בהמשך על מעקב שקילה צמוד.

לא כל תינוק רעב בוכה

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

תחליפי חלב אם

כמה מזון לתת בכל ארוחה ?

יום ראשון - 10 סמ"ק

בכל יום נוסף, להעלות את כמות החלב בכ- 10 סמ"ק

עד ל- 120 סמ"ק.

חום המים – מים רתוחים פושרים .

חשוב לחטא בקבוקים + מוצצים.

אין להשתמש במיקרוגל לחימום בקבוק.

אין לתת לתינוק לשתות מים.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

כאבי בטן וגזים

אופייניים לכל התינוקות, גם היונקים החל מגיל שבוע ועד לסוף החודש השלישי, בעיקר בשעות הערב והלילה.

המלצות: להחזיק את התינוק מכורבל בידיים, קיימים מס' תכשירים תרופתיים להקלה.

האכלה מרובה יכולה להחמיר את כאבי הבטן והגזים.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

מעורבות המשפחה

חשוב מאוד לשתף את המשפחה בטיפול בתינוק.
אמא צריכה כוחות ולכן יכולה להיעזר בבני המשפחה.

שיתוף האבא - חשוב מאוד לשתף את האבא, יש חשיבות לחיבור ולקשר בין התינוק לאב.

שיתוף הילדים - לכוון את הילדים במשפחה כיצד ניתן לעזור תוך שמירה על בטיחות התינוק.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

גירוי נכון לילוד

← מעט צעצועים

← סדר יום

← שינוי תנוחה

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

השכבת התינוק

לפי המלצת משרד הבריאות יש להשכיב את התינוק על הגב.
בשעות ערות – כאשר ההורים ליד התינוק, יש להשכיב את
התינוק על הבטן לפיתוח שרירי החזה.

חשוב להקפיד להשכיב בסל קל לזמן מוגבל

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

שינוי בהתנהגות התינוק

במקרה שחל שינוי בהתנהגותו של התינוק :
אפטי, אדיש, חסר מנוחה או כל דבר חריג,
מומלץ לבדוק את חום התינוק:

36-37 מעלות - תקין

מעל 38.5 מעלות - יש לפנות מיד למיון.

אין לתת אקמול עד גיל חודשיים ללא הוראת רופא.

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

הכירי את תינוקך

**הטיפול בתינוק היא חוויה מרגשת ומיוחדת.
בתקופה הראשונה לחייו, צרכיו של התינוק פשוטים
למדי. הוא זקוק למזון, חום, מגע הדוק ואהבה. כל תינוק
הוא יחיד ומיוחד ואת צרכיו יש ללמוד עם הזמן,
ההסתגלות והניסיון.**

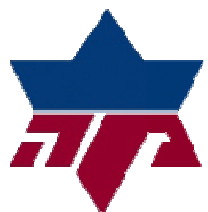

מרכז רפואי
מעני הישועה
מקצוענים עם נשמה

הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

המדריך לבטיחות התינוק

בטיחות ילדים
לבטיחות יל
הסני האזורי לסיפוח ולנויות

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

תמיד חגור

התינוק חייב להיות חגור במושב בטיחות בכל נסיעה:

- שימוש נכון במושב בטיחות יכול להציל את חיי תינוקכם במקרה תאונה.
- בכל נסיעה, בכל רכב ולמשך כל הנסיעה - התינוק צריך להיות חגור תמיד בסלקל או במושב בטיחות משולב.

תמיד חגור

על פי החוק - ישיבה במושב בטיחות, או בוסטר חלה
על ילדים עד גיל 8:

- עבור תינוקות יש להתקין את הסלקל או את מושב הבטיחות המשולב נגד כיוון הנסיעה.
- ממשיכים לחגור את התינוק במושב בטיחות נגד כיוון הנסיעה לפחות עד גיל שנה וגם משקל 9 ק"ג.

מקסימום בטיחות

רק שימוש נכון במושב הבטיחות יספק את ההגנה המרבית לתינוק בנסיעה:

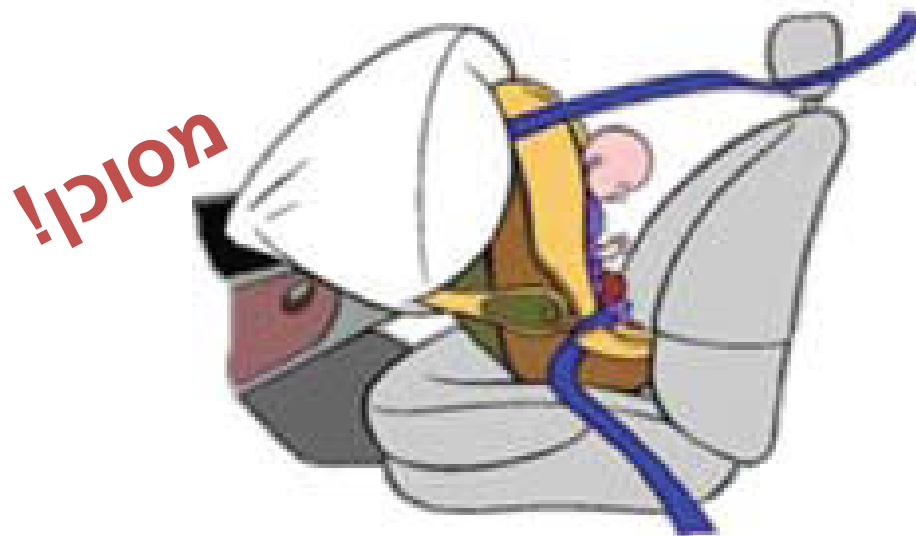
- בכל נסיעה יש לעגן (לחבר) את מושב הבטיחות לרכב.
- יש להקפיד לחבר את מושב הבטיחות לרכב לפי הוראות היצרן.
- לעולם אל תוותרו על חגירת התינוק ברצועות מושב הבטיחות.

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

מקסימום בטיחות

מיקום מושב הבטיחות ברכב חשוב לבטיחות התינוק:

- אסור להתקין את הסלקל / מושב הבטיחות מול כריות אוויר.
- התקינו את הסלקל / מושב הבטיחות במושב האחורי.

מקסימום בטיחות

בזמן הנסיעה תפקידך הוא לנהוג - ידיים על ההגה ועיניים על הכביש:

- אם התינוק בוכה או צריך לטפל בו ולהרגיעו, עצרו לשם כך בצד הדרך, במקום בטוח.
- תכננו מראש, מה עליכם לקחת לדרך והיכן למקם את האביזרים השונים, כך שתוכלו להתרכז בנהיגה בלבד.

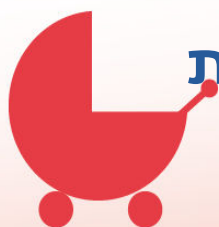
לדעת להוביל אותו

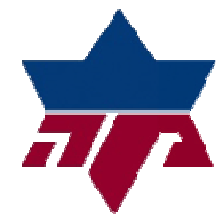

גם בעת טיול בעגלה יש לאמץ הרגלי בטיחות:

- הובלת העגלה תעשה על ידי מבוגר אחראי או נער/ה לפחות מעל גיל 12.

- הקפידו תמיד לחגור את התינוק בעגלה. שימוש קבוע בחגורות ההגנה יגן על תינוקכם במקרה שהעגלה תתהפך.

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

לדעת להוביל אותו

- בטיול עם עגלה השתדלו ללכת במרכז המדרכה ולא בסמוך לשפת הכביש.

- חציית כביש עם עגלה דורשת תשומת לב מיוחדת מכיוון שההתנהלות היא איטית ומסורבלת יותר.

לדעת להגן עליו

אל תשאירו את התינוק לבדו אפילו לא לרגע במקומות מהם הוא עלול ליפול:

- מגע ישיר עם גופו של הילד או קשר עין עימו, הם הדרך הטובה ביותר לדאוג לשלומו ולמניעת נפילות ממקומות גבוהים.
- השתמשו באמצעי הבטיחות הקיימים בצידוד התינוקות: סגרו את מעקה המיטה וחגרו את התינוק בכל מוצר המצויד ברצועות חגירה.

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

שימרו מרחק

אל תחזיקו משקה חם בקרבת התינוק:

- החזקת התינוק על הידיים בעת שאתם מטפלים בנוזלים חמים מסכנת אותו. לתינוקות יש תנועות בלתי צפויות.
- הרחיקו את התינוק מחפצים חמים בשעת הכנת האוכל, בארוחה המשפחתית ובכל עת.

מרכז רפואי
מעניי הישועה
מקצוענים עם נשמה

לדעת שיש עצה בשבילכם

המשך הדרכה בנושא בטיחות תינוקכם בבית וברכב,
ניתן לקבל בטיפות החלב ברחבי הארץ

למידע מקצועי נוסף:

הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים
מוקד פניות הציבור
03-6333604
www.rsa.gov.il

ארגון 'בטרם'
לבטיחות ילדים
מוקד מומחים
03-9263111
www.beterem.org

מרכז רפואי
מעניי השועה
מקצוענים עם נשמה

מצל-טוב!

בכל שאלה או בקשה
צוות מחלקת ילודים ישמח לעמוד לשירותכם

